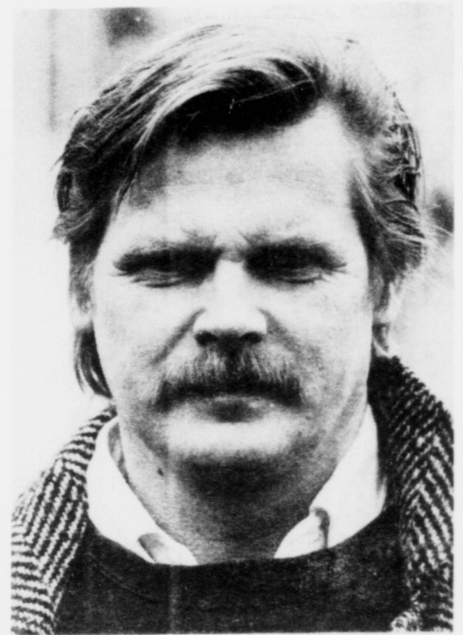

Hóast opin og ókend:

Vit mugu vilja og ynskja framtíðina

— dapurskygni kann vera skiljandi, men vit mugu ikki missa fótafesti av ómynduggerandi dómadagstosi, segði Rói Patursson m.a. í flaggdagsrøðu síni á Vaglinum í Havn í gjár.

Rói Patursson heldur flaggdagsrøðu.

Tað var í besta veðri, at flaggdagshald í gjár vórðu hildin kring alt landið. Í Havn var tað heimsspekingurin og rithøvundurin Rói Patursson, sum helt flaggdagsrøðuna. Vit prenta hana.

Hvørjir spurningar og tankar hava týðning ella eru umráðandi — í Havn ein svalligan flaggdag í 1988? Eg veit at svørini eru nógv, men so ymisk vit annars eru í áskoðanum og haldningum: vit hava eitt felags merki. Og hetta flaggið sigur okkum frá sjálvræði og tjóðskap. Tað ber boð um, at vit sum tjóð vilja ráða í okkara egna landi. Í einum frium landi, har hvør einasti persónur hevur rætt til frælsi og skyldu til solidaritet.

Tað eru so nógvir spurningar, sum eru umráðandi í dag. So stórar broytingar fara fram, so nógv og dýr orð eru støðugt at hoyra, fleiri og fleiri hendingar úr øllum heiminum fylla gerandisdagin.

Ein góðan flaggdag sum henda kanst tú knappliga rakna við og uppdaga at tað framvegis finnst ógóðsligar politiskar lætur, at tað framvegis trívast áloypandi livsáskoðanir.

Tann frilynti og klóki yrkjarin Christian Matras skrivaði einaferð soleiðis:

»Summi vita so væl at siga frá øðrum heimi
Hatta veit eg einki um
Men í hesum heimi
býr menniskjan
Og hvussu dugir hon at liva?

Hvussu duga vit at liva í hesum heimi, í hesum landi, í hesum tíðum? Duga vit tað neyðuga? Duga vit støðugt at skapa og menna tey sonnu menniskjavirðini? Tora vit at vóna har vónin er umráðandi? Tora vit at ivast har ivin er neyðugur?

Tann blindi vissan, ið bert góðtekur sínar egnu áskoðanir og sína egnu veruleikafatan kann vera oyðileggjandi fyri eitt so samansett og fjølbroytt samfelag sum okkara. Henda hugsanin sum heldur fram, at tað eru nøkur menniskju, sum ikki eiga at hava somu krav til rættindi sum tann stóri meirilutin hevur — er ikki hetta í grundini ein óbúgvín hugsan? Men samtíðis ein hugsan, ið kann fáa lagnutungar fylgjur fyri tey, ið soleiðis vera moralskt dømd.

Tað at flaggið er eitt felags-merki eigur at minna okkum á at tollyndi er neyðugt. Vit mugu viðurkenna, at tað finnst ilikur livimátar, at tað finnst ymisk livssløg í hesum heimi. At tað óvanliga, tað sum er øðrvisi, ja, tað fremmanda, eisini eigur livsanda í okkara landi.

Vit feroingar hava altíð tosað so nógv um mentan. Um hvussu neyðugt tað er fyri eitt litið samfelag at finna sitt egna andlit, sitt egna stev, so at vit verða sjónlig á landakortinum og ikki bert ein onkisligur útjaðari. Einaferð fyri 70 árum síðani sótu nakrir feroyskir ungdomar í Keypmannahavn og myndaðu og teknaðu tað sum í dag er flagg okkara. Hetta vóru blaðung fólk við dreymum, dirvi og vísiðum. Og soleiðis hevur tað altíð verið við teimum broytingum, sum hava borið okkum framá: Tað hevur altíð verið hesin spennandi blandur av atfinningarsemi og

livsgleði, sum hevur skapað nýggjar myndir og góð orð.

Teir grundleggjandi tankar, sum í okkara öld verða settir fram sum fyrimyndir og stavnahald, eitt nú tankar um frælsi og solidaritet, hesar hugmyndir eru sprottar úr teimum livsroyndum, sum menniskju hava gjørt upp gjøgnum tíðirnar. Vit taka hesar tankar til okkum við heitum hjarta, tí vit kenna at teir stava frá menniskjaligum tørvi og felags áhugamállum.

Hetta eru hugmyndir, sum vit mugu bæði lita á og stríðast fyri. Hetta eru tankar, sum kunnu geva framtíðina dýbd og meining. Og hóast framtíðin jú altíð vil vera opin og ókend, mugu vit vilja hesa framtíð, ynskja hana. Dapurskygni kann vera skiljandi, men vit mugu ikki missa fótafesti av ómynduggerandi dómadagstosi.

Tá talan hevur verið um mentan og um hetta at